

Preek over Marcus 16 – Pasen 2015

Liturgie morgendienst:

Votum en groet

Zingen: Gez. 95:1-4

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 16:1,3

Gebed

Schriftlezing: Marcus 16

Zingen: LvdK 210:1-4

Tekst: Marcus 16

Preek

Zingen: LvdK 218:1-8

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 150:1,2

Zegen

Liturgie middagdienst:

Votum en groet

Zingen: Gez. 95:1-4

Gebed

Schriftlezing: Marcus 16

Zingen: LvdK 210:1-4

Tekst: Marcus 16

Preek

Zingen: LvdK 218:1-8

Geloofsbelijdenis

Zingen: Gez. 92:1-3

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 150:1,2

Zegen

Gehouden te: Baflo, 05-04-15, (9.30 u.)
                          Ulrum, 05-04-15, (14.30 u.)
                          Winsum, 05-04-15, (16,30 u.)

Preek

Thema: Jezus is opgewekt uit de dood. Geloof u dat?

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jong en oud,

1. Een felicitatie waard

Gefeliciteerd met Pasen! Gefeliciteerd met de verjaardag van het nieuwe leven! Hartelijk gefeliciteerd ook met uw geloof in de opgestane Heer Jezus Christus! Dat geloof is echt een felicitatie waard. U krijgt die van de Heer Jezus zelf.

"Gelukkig zij, die niet zien en toch geloven." (Joh. 20:29)

Dat zegt Jezus in zijn gesprek met Thomas. En het geldt voor u, jou en mij. Wanneer wij geloven in Hem, die dood was en nu leeft.

Geloven in de opgestane Heer is bepaald niet vanzelfsprekend. Het is zelfs een wonder van de Heer zelf, van zijn Heilige Geest.

Kijk naar de vrouwen uit Jezus' omgeving, die naar het graf gaan en daar de steen weggerold vinden. In paniek vluchten ze weg en ze verzuimen onderweg de boodschap van het lege graf te vertellen aan de mensen die ze tegenkomen. Kijk naar de leerlingen van Jezus. Ze zitten als treurende vogeltjes bij elkaar verdrietig te zijn om de onbegrijpelijke kruisdood van hun Meester. En lees hoe grote moeite Jezus moet doen om al zijn leerlingen te brengen tot geloof in Hem als de Opgestane. Hun ongeloof blijkt moeilijk te overwinnen. Op die paasdag en ook nog de weken daarna.

Hoe zal het dan wel niet gaan bij anderen. Bij mensen die niet drie jaar lang lijfelijk Jezus hebben meegemaakt als Meester en Heer. Bij wetenschappers bijvoorbeeld, bij het denkend deel van de mensheid. Of bij het gewone volk, dat leeft van brood en spelen, de mensen op de markt en de werkvloer. Bij mensen die eeuwen later leven, zoals wij.

Geloven in de opgestane Jezus zet heel je denken en heel je wereldbeeld op de kop. Het maakt je werkelijkheid anders. Niet meer gestempeld door de beperkte horizon van de dood en door de uitzichtloosheid van het hier en nu.

Jezus deed de dood teniet. Het leven overwint, omdat Hij de dood overwonnen heeft, nadat hij aan het kruis reeds het kwaad overwonnen had. Dat is niet te geloven! Niet te bevatten!

Als je dan toch in deze Jezus gelooft, dan is dat een felicitatie waard. Of niet dan? Johannes – die vertelt over de ongelovige Thomas – noemt de verschijningen van de opgestane Heer wondertekenen. Ze zijn opgeschreven, zegt hij, *"opdat u gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leeft door zijn naam."* (Joh. 20:31)

Marcus vertelt niet over Thomas, maar hij laat merken dat het ook in zijn vertelling gaat om het geloof in Jezus Christus, de opgestane Heer. De boodschap van Jezus' opstanding moet verteld worden, aan de vrouwen, aan de leerlingen, aan alle

scheepselen. Met de vraag: Geloofst u dat? En met de oproep om het inderdaad te geloven. Geloven in de Levende!

Dat probeer ik onder woorden te brengen in het thema van de preek.

"Jezus is opgewekt uit de dood." Geloofst u dat?

2. Hij is hier niet

"Hij is hier niet," zei de in het wit geklede hemelse jongeman tegen verbouwereerde vrouwen. Ze kwamen de gekruisigde Jezus uit Nazaret bezoeken in het graf. Ze wilden zijn in doeken gewikkelde lichaam verzorgen.

"Hij is opgewekt uit de dood; hij is hier niet." Krijgen ze te horen. Tot hun groeiende schrik en verwarring. Waar is Hij niet? Hier, in het graf, waar Hij begraven was geweest. Ze mogen het met eigen ogen gaan bekijken.

"Hij is hier niet." Waar nog meer is Jezus niet? In het slot van Marcus 15 en het eerste stuk van Marcus 16. Opvallend. Jezus is hier afwezig. Hij zegt niets; hij doet niets, hier althans. Jezus is in de dood, in het graf. En zijn geest is bij zijn Vader in de hemel. En sinds korte tijd is hij weer uit het graf. Maar waar hij dan is wordt niet verteld. Maar hij is hier niet.

Pas in hoofdstuk 16:9 is Jezus er weer, komt Hij bij een aantal mensen, doet en zegt Hij dingen. De Levende Heer.

Van zijn sterven tot even na zijn opstanding is Jezus de Nazarener er niet. Afwezig, maar niet weg. Lichamelijk afwezig, maar in de gedachten van de vrouwen ook weer niet. Ze zijn vol van Hem, in al hun onzekerheid en verbouwereerdheid.

Hij is hier niet. Maar de vrouwen zijn er wel. Hun aanwezigheid is de verbindende schakel van de Goede Vrijdag naar de eerste dag van de week. Op alle markante momenten in deze dagen zijn zij er. Waar de leerlingen verstek laten gaan zijn zij er, als getuigen.

Op een afstand hebben zij staan toekijken bij het kruis. Ze hebben waargenomen hoe Jezus stierf. Ze waren aanwezig bij Jezus' begrafenis. In elk geval twee, Maria van Magdala en Maria de moeder van Joses. (Marcus 15:47) En nu in de vroege morgen van de eerste dag van de week zijn ze er weer. Nu noemt Marcus drie namen: Maria uit Magdala, Maria de moeder van Jakobus, en Salome.

Zij worden dan de eerste hoorders van de boodschap uit de hemel, dat Jezus de gekruisigde is opgestaan, dat Hij leeft en het graf leeg achter zich gelaten heeft.

Deze vrouwen zijn dienaressen van de Here Jezus. Ze houden veel van hun Meester. Ze hebben Hem en de leerlingen gediend met hun geld en goed. Met hun goede zorg, met hun liefde. Ze hebben allicht zijn kleren gewassen tijdens zijn reizen. Ze hebben kleren voor Hem gemaakt. Dat bijzondere onderkleed bijvoorbeeld, uit één stuk geweven.

Ze willen hun zorg voor Jezus blijven bewijzen door de lijkklucht van de ontbinding zo lang mogelijk tegen te gaan met hun specerijen en zalfolie, die ze gekocht en klaar gemaakt hebben. Uitgediende vrouwen willen hun gestorven Meester een staartje van de laatste eer bewijzen.

Maar over het hoe en wat hebben ze niet echt nagedacht. Onderweg realiseren ze zich dat er een enorme steen voor de ingang van de grafkamer gerold is. Die krijgen zij nooit van hun plaats. Hoe moet dat nu?

Het hoeft niet meer. De steen is al weg. Het graf is open. Ja, het graf is leeg.
"Wees niet bang. U zoekt Jezus, die man uit Nazaret die gekruisigd is." – De engel blijkt hun bedoeling te kennen. – *"Hij is opgewekt uit de dood; hij is hier niet; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd."* (vs. 6)

Dat kunnen de vrouwen controleren, want ze waren er bij geweest. Ze hebben met eigen ogen gezien waar hij was neergelegd.

Nu moeten ze zien dat die plaats leeg is. Alleen de doeken liggen er nog, stijf van de zalf. Hier ligt een lege huls, als een open gesprongen cocon van een vlinder. De dood van binnenuit opengebroken.

Wat moeten deze vrouwen nu. Je vraagt je af of ze in hun paniek wel hebben gezien, hoe het zat met die doeken. Buitelend, struikelend zijn ze uit het graf gekropen en zijn weggevlucht met de schrik in de benen.

Wat moeten deze vrouwen? De engel zegt het.

"Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen en tegen Petrus: 'Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd!'" (vs. 7)

Vanuit de hemel moeten de leerlingen en speciaal Petrus het signaal krijgen, dat ze op reis moeten gaan. Weer achter de Meester aan. Hij gaat voorop naar Galilea. Naar de uitvalsbasis van zijn werk. Daar wil Jezus hen weer ontmoeten. Zo heeft Hij het zelf tegen hen gezegd, nog de avond voor zijn arrestatie.

Deze boodschap uit de hemel moet overgebracht worden door deze vrouwen. Dat is bijzonder. Uitgediende vrouwen worden op die manier ingeschakeld bij het overbrengen van het evangelie van Jezus' opstanding.

Vertrouwde vrouwen mogen als eerste horen: Jezus is opgewekt; Hij is hier niet en Hij is van plan zijn werk voort te zetten. Vrouwen mogen het eerste bericht brengen aan de leerlingen van de Meester.

Ze zullen het wel op een hollen hebben gezet, denken we wellicht. Inderdaad, maar niet van vreugde. Van schrik vluchten ze weg. Onderweg vertellen de schichtige vrouwen niets, aan niemand.

En dan komen ze bij de leerlingen. Aan hen vertellen ze uiteraard wel wat ze beleefd en gehoord hebben. De andere evangelisten noteren dat.

"Hij is opgewekt uit de dood; Hij is hier niet." Dat is een vreemde boodschap. Jezus, de gekruisigde, hij is de opgestane Heer. Begrijpen doen we het niet. Maar het is wel het evangelie, het goede nieuws van Pasen.

"Hij is hier niet..." Horen ook wij zeggen op die Eerste Paasdag van toen en op de dag van vandaag. *"Hij is opgewekt uit de dood."*

We mogen vanmorgen ook zeggen: "Hij is hier wel." Bij ons, in de kerk. Door zijn Geest en woord. Wat een feest! Gefeliciteerd!

3. Ongelovig refrein

Jezus verschijnt eerst aan een vrouw, vertelt Marcus. Maria uit Magdala, een vrouw uit wie Jezus zeven demonen verdreven had. Een indrukwekkende buit, behaald op de duivel. Maria's persoon mag de discipelen herinneren aan de macht van Jezus. Hij bedwong de demonen en hun baas. Hij heeft nu de dood bedwongen.

Dat moet Maria uit Magdala aan de elf gaan zeggen en laten zien. Zij is het levende bewijs van Jezus' macht. Als zij met de boodschap van de opstanding aankomt, is dat een krachtig getuigenis en opnieuw een signaal voor de leerlingen.

"Toen ze hoorden dat hij leefde en dat zij hem had gezien, geloofden ze het niet."
(vs. 11)

De leerlingen blijven ongelovig. Niet vatbaar voor het evangelie van Jezus en de opstanding.

Dat blijft zo na het bericht, dat twee mensen uit de leerlingengroep brengen over de verschijning van Jezus in een andere gedaante. Ze waren aan het rondwandelen geweest op het veld, buiten de stad. Toen was Jezus hun verschenen in een gedaante à la de verschijning op de berg van de verheerlijking. Toen Mozes en Elia met Jezus hadden gesproken over zijn uitgang die Hij te Jeruzalem moet volbrengen. Petrus, Jakobus en Johannes waren erbij geweest. En ze hadden de andere, hemelse gedaante van Jezus gezien. Maar ze moesten er toen nog over zwijgen.

Die stilte mag nu verbroken worden, moet verbroken worden. Het signaal daarvoor komt van Jezus zelf, verschenen in hemelse gedaante.

Maar ook deze twee leerlingen werden niet geloofd.

Het klinkt als een treurig en ongelovig refrein. "Ze geloofden het niet."

Hoe was de oude regel ook al weer? Op de verklaring van twee of drie getuigen zullen alle dingen vast staan. Die twee of drie getuigen waren er al. Bewijs van de betrouwbaarheid van hun boodschap: "Jezus is opgewekt uit de dood. Hij leeft." Gelooft u dat?

Nee, de leerlingen geloofden ook hun medebroeders niet. Hoe moeilijk blijkt hun ongelof te overwinnen.

Jezus komt zelf dan maar bij zijn leerlingen. Dat was niet de bedoeling. Hij wilde direct naar Galilea gaan om zijn leerlingen daar te ontmoeten. Maar zij waren niet vertrokken.

Jezus verschijnt als de elfen – en wellicht nog meer leerlingen – zitten te eten. Of het gaat om de elf discipelen zonder Tomas of met Tomas erbij, vertelt Marcus niet. Hij is in dit laatste hoofdstuk niet meer zo gedetailleerd en uitvoerig als hiervoor. Het is heel heftig wat Marcus vertelt:

"Ten slotte verscheen hij aan de elf terwijl ze aan het eten waren, en hij verweet hun hun ongelof en halsstarrigheid, omdat ze geen geloof hadden geschonken aan degenen die hem hadden gezien nadat hij uit de dood was opgewekt." (Marcus 16:14)

Ten slotte... Daarin klinkt iets van het verwijt van Jezus door. Hij moet er zelf aan te pas komen, omdat de leerlingen anders geen stap verder komen in hun geloof. Jezus' leerlingen krijgen een verwijt van ongelof te horen. Want ze blijken niet open te staan voor de boodschap van de opstanding. Het kruis staat hun nog in de weg. Ze kijken nog niet langs het kruis en door het graf heen naar de levende Heer. En dat moet binnenkort het evangelie van Jezus en van de opstanding gaan verkondigen.....? De leerlingen lijken slecht voorgesorteerd te staan. Hun ongelof lijkt een belemmering. Wat moet de opgestane Meester nu met zulke apostelen aan?

Het evangelie van Jezus' opstanding blijkt moeilijk te geloven. Voor leerlingen in de eerste plaats. Zelfs voor hen..... Hoe moet het dan met anderen?

Met u? Met jou? Met mij?

De vraag uit het thema van de preek is daarom zeer confronterend en vraagt van u allen om een antwoord.

"Jezus is opgewerkt uit de dood." Geloof u dat?

Het evangelie van Pasen is een onaangepaste boodschap, die haaks staat op het denken en de beleving van mensen in de cultuur van toen en nu.

Het goede nieuws van Jezus en van de opstanding betekent namelijk een radicale omkeer in je denken, als je het gaat geloven. Je denken en je leven krijgen een andere invalshoek en een andere richting. Gericht op Jezus Christus, de levende Heer.

Maar toch: "Jezus is opgewekt uit de dood." Zijn goede nieuws wordt verkondigd in heel de wereld. Zoals hij zelf wil.

4. Geloofwaardig en doorslaggevend

Het slot van het Marcusevangelie is een wonderlijk gedeelte. Het staat een beetje apart. Na drie sterretjes in de NBV. Tussen vierkante haken in de vertaling NBG51 en in de BGT. Er staat ook een voetnoot.

Het bijzondere van Marcus 16 zit vooral in de korte manier van vertellen. Marcus heeft het kennelijk niet breed kunnen uitwerken. Maar op die manier brengt hij er wel een geweldige spanning in. Of, misschien moeten we wel zeggen: de Heer Jezus zelf doet dat.

Want Jezus' verwijt aan de leerlingen van ongelof en hardheid van hart wordt zonder omwegen verbonden aan zijn opdracht om het goede nieuws bekend te maken aan ieder schepsel, in de hele wereld.

Dat geeft een verrassende spanningsboog, die wordt geaccentueerd door de korte verteltrant van Marcus. We worden zelfs niet eens gewaar of het wel bij dezelfde gelegenheid gezegd is.

Er zit een spanningsboog tussen het verwijt van ongelof en de verkondiging van het evangelie met de klem van geloof of ongelof. Tussen de raakpunten van die spanningsboog zit dat Jezus zijn leerlingen tot geloof brengt in hem, de opgestane Heer. Door zijn verschijning en door zijn woorden. Dat gebeurt op dat moment én in de veertig dagen, die volgen tot aan zijn hemelvaart.

Marcus vertelt dat niet met zoveel woorden. Johannes wel in zijn boek, hoofdstuk 20 bij voorbeeld. Met de tien leerlingen en Tomas met zijn belijdenis: "*Mijn Heer en mijn God!*".

De leerlingen gaan toch geloven. En als ooggetuigen van de levende Heer gaan ze de wereld in om het evangelie van Jezus en de opstanding te verkondigen. Jezus machtigt hen daartoe en geeft hun die opdracht. Hij vertrouwt dat evangelie nu aan hen toe.

De wereld krijgt Jezus niet te zien. Maar men krijgt het goede nieuws van zijn komst, zijn sterven en zijn opstanding te horen. Uit de mond van de apostelen, van al de leerlingen van Jezus, van heel de gemeente van Christus.

Met dat evangelie van Jezus Christus moeten de apostelen het doen en kunnen zij het doen. In hun verkondiging.

Met dat evangelie van Jezus Christus moet de kerk het nog steeds doen. Ze heeft niets anders om te verkondigen. Het is de radicale boodschap van Jezus, de Gekruisigde en de Opgestane.

Met dat evangelie van Jezus Christus moeten alle mensen het doen, de hele wereld, ieder schepsel zelfs.

Want dat evangelie van Jezus en de opstanding is voor iedereen doorslaggevend.

Jezus houdt zich daaraan als aan het laatste woord voor iedereen. Voor elk schepsel.

Bij dit evangelie valt de beslissing van redding of oordeel.

Dat zegt Jezus zelf tegen zijn leerlingen. *"Wie gelooft en gedoopt is, zal worden gered, maar wie niet gelooft, zal worden veroordeeld."* (vs. 16)

Het evangelie van Jezus en de opstanding kent maar twee reacties.

Of geloven met hart en mond inclusief gedoopt worden en bij Christus worden ingelijfd in zijn dood en opstanding. En dan redding ontvangen van deze Heer.

Of niet geloven, maar dan wacht veroordeling door deze Heer, die als Rechter is aangewezen.

Het verkondigde evangelie heeft de kracht van een ultimatum. Het werkt als een tweesnijdend zwaard in de mond van de apostelen en van de kerk.

Het doorslaggevende evangelie van Jezus Christus wordt door Hem van bewijzen voorzien, in de tekenen die de gelovigen zullen volgen. Jezus gaat zelf voorop met zijn woord. Tekenen volgen. Jezus laat zien dat er herstel van leven komt. Redding voor wie gelooft.

Woord en tekenen laten zien, dat dit evangelie werkelijk het goede nieuws van Gods Zoon is.

De leerlingen zijn door Jezus op het spoor van het geloof gezet. En via hen krijgt heel de wereld het evangelie te horen.

"Jezus is opgewekt uit de dood." Geloof u dat?

Gelukkig bent u, wanneer u gelooft, terwijl u niet hebt gezien.

Gefeliciteerd dus met Pasen!

Gefeliciteerd met uw opgestane Heer Jezus Christus!

Amen.